

KIRKEROM I FLERBRUKSHUS

*Kirkens behov, ønsker
og potensiale i et nytt
flerbrukshus på Fornebu*

BEHOVSKARTLEGGING

OM DETTE DOKUMENTET

Våren 2024 har det pågått en medvirkningsprosess knyttet til det nye flerbrukshuset med kirkerom på Fornebu. Kirken har i denne forbindelse blitt bedt om å levere sin egen medvirkningsrapport knyttet til kirkerommet, og til behov og potensiale for kirken.

Arbeidet for en ny kirke på Fornebu har foregått gjennom tre tiår. Til grunn ligger en avtale mellom Bærum kommune og Fornebulandet menighet. Det nye kirkerommet skal ligge på tomten inntil Fornebu S, og skal være en del av det nye kommunale flerbrukshuset.

For kirken er selve kirkerommet helt sentralt. Det er noe mer enn et fysisk rom, og en avgjørende del av det å være kirke i verden; en bærer av symbolsk og åndelig betydning for mennesker. Et kirkerom er også et sted som skaper og styrker bånd mellom mennesker i et nærmiljø. Her samles mennesker i ulike livssituasjoner til fellesskap, her deles tro og tanker, bekymringer og uro, sorger og gleder. I tillegg til å være viktig for enkeltmennesket, er kirken en samfunnsaktør og del av den sosiale infrastrukturen. I rapporten vil begge deler vektlegges: Behovene for et kirkerom midt i nærmiljøet der mennesker bor og lever, samt samfunnsbehovene kirken fyller.

Denne rapporten er utarbeidet i samarbeid med Rodeo arkitekter og dokumenterer behovsbildet knyttet til et kirkerom, menighetens behov og ønsker, samt et spekter av muligheter som ligger i utviklingen av et nytt kirkerom på Fornebu som del av Flerbrukshuset. Sammen med gode samarbeidspartnere i Bærum kommune vil Fornebulandet menighet utvikle og realisere et kirkerom og et tilbud til glede og nytte for beboere på Fornebulandet.

**– Fornebulandet menighet og
Kirkelig fellesråd i Bærum**

INNHold

METODE OG KONTEKST	4
Metoder	6
Bakgrunn	8
Hva er et kirkerom?	10
Plassering og sentralitet	12
KIRKEN SOM SAMFUNNSAKTØR	14
Kirkebyggets rolle i samfunnet	16
Tradisjonsbærer, ritualer og sorg	18
Beredskap og samfunnsnytte	20
Offentlig møteplass	22
Kirkerommet	24
LÆRDOM FRA EN NY TYPOLOGI KIRKEBYGG	26
Prosjektreferanser	28
Teglen	29
Kimen Flerbrukshus	30
Sædalen	31
Smia	32
Kulturkirken Jakob & Sofienberg Kirke	33
POTENSIALE PÅ FORNEBU	34
Sambruk og felleskap	36
En trygg aktør i nabolaget	38
Romprogram	40
Om gamle og nye kirker	42
Kontakt oss	43

METODE OG KONTEKST

Hvordan har vi gått frem?

Kapittelet beskriver metodene i undersøkelsen, samt de sentrale juridiske, planhistoriske, og geografiske rammene for kirkerommet på Fornebu.

METODER

Den norske kirke er, med sine 3,7 millioner medlemmer, den største ikke-statlige organisasjonen i Norge. Medlemsundersøkelsen fra 2023 viser at medlemmene har ulike motivasjoner for å være med i kirken. Videre viser den at kirken betyr mye i folks liv uavhengig av hvor ofte de oppsøker kirkerommet og kirkens tjenester. I et pluralistisk samfunn med stort mangfold viser det at folkekirken står svært sterkt i Norge.

Denne rapporten bidrar til et oppdatert kunnskaps- og behovsbilde av kirkens rolle i lokalsamfunnet. Rapporten viser også frem kirkens potensial som del av Flerbrukshuset på Fornebu. Den inkluderer sambrukspotensiale og et mulig romprogram. Rapporten er resultat av en målrettet tilnærming til kunnskapsinnsamling, som blant annet inkluderer medvirkning med relevante grupper.

Rodeo arkitekter er ansatt som rådgiver og konsulent for å gjennomføre behovskartleggingen og en undersøkelse av potensialet for sambruk for kirken på Fornebu. Arbeidet er gjennomført i nært samarbeid med Fornebulandet menighet og Kirkelig fellesråd i Bærum. Rapporten er informert av følgende aktiviteter:

Gjennomgang av planhistorisk underlag

Et planhistorisk underlag dokumenterer prosessen fra lanseringen av en kirke på Fornebu i 1994, til kirkerommet ble fastsatt som del av Flerbrukshuset i 2019.

Behovskartlegging gjennomført av Fornebulandet menighet og Kirkelig fellesråd i Bærum

Fornebulandet menighet og Kirkelig fellesråd i Bærum har selv arbeidet med intern behovskartlegging blant sine medlemmer, inkludert dialog og innspillsmøter.

Undersøkelse av sammenlignbare prosjekter

Flere nylige kirke- og flerbruksprosjekter har blitt undersøkt for å få relevant kunnskap og læringspunkter for at prosjektet på Fornebu skal bli vellykket.

Medvirkningsdager i Snarøya kirke 19.03.2024 – 20.03.2024

Intervjuer og workshops med flere grupper:

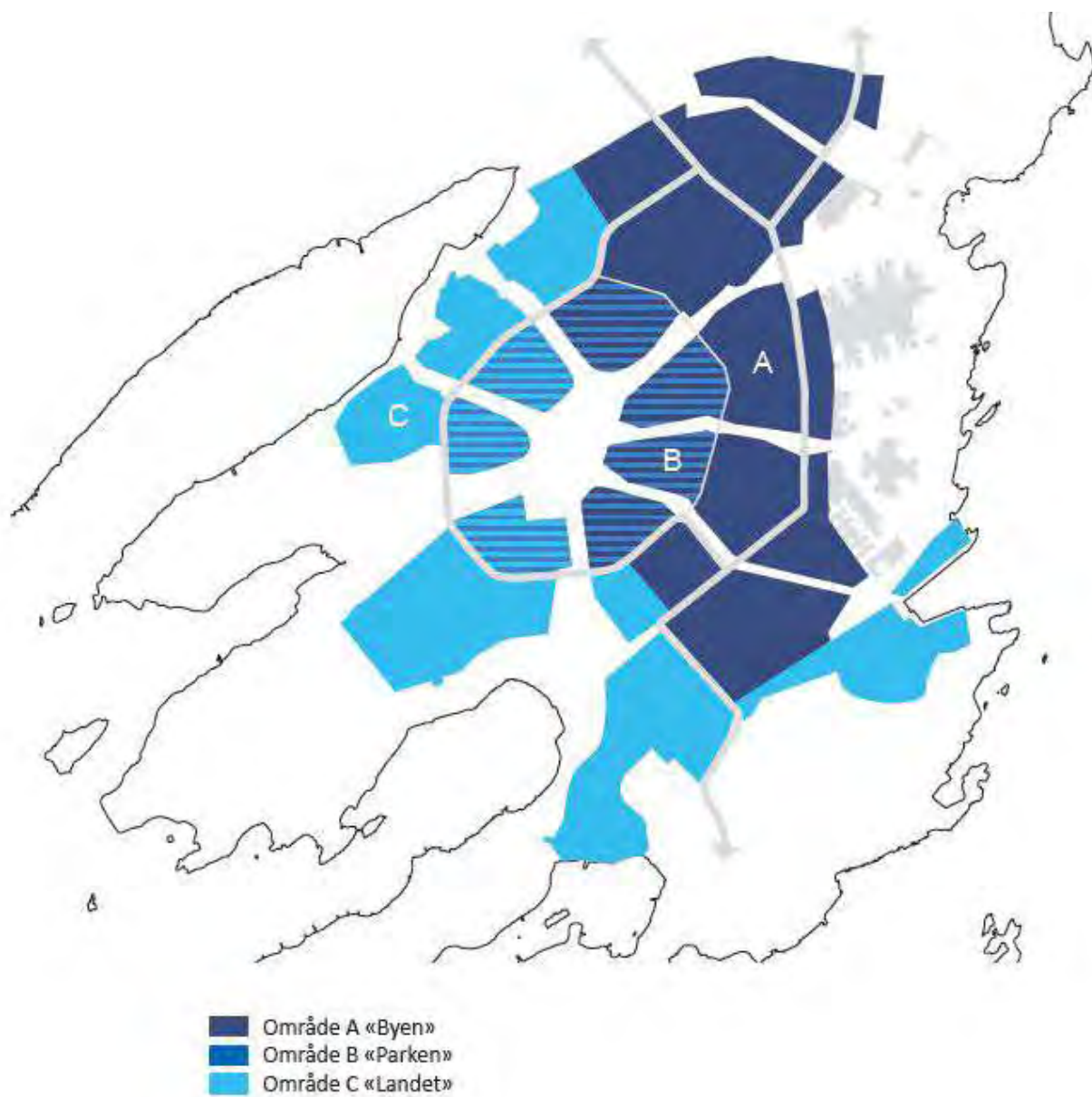
- Workshop under konfirmandundervisning
- Fokusintervju med interesserte arbeidstakere og pensjonister
- Fokusintervjuer med mødre på babysang
- Intervjuer med barnefamilier med små barn på Baluba og middag for alle.

Medlemsundersøkelse 2023

Opinion gjennomførte i oktober 2023 en medlemsundersøkelse for Den norske kirke. Undersøkelsen inkluderte spørreundersøkelse med et befolkningsrepresentativt utvalg med totalt 6 204 intervjuer, hvorav 3 838 er medlem i Den norske kirke. Medlemmene er delt inn i tre grupper:

- Grønn gruppe: Troende, besøker kirken ofte (18%).
- Gul gruppe: Åpen for tro og/eller besøker kirken flere ganger i året (52 %).
- Rød gruppe: Avvisende til tro, besøker sjelden eller aldri kirken (30 %).

KART: FORNEBULANDET (KDP 3)

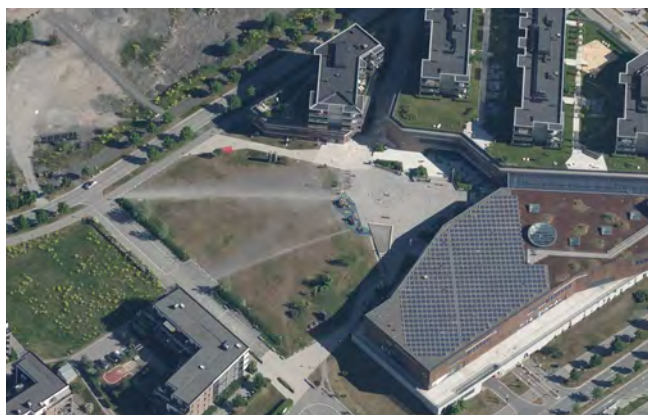
BAKGRUNN

EN LANG PLANHISTORIE

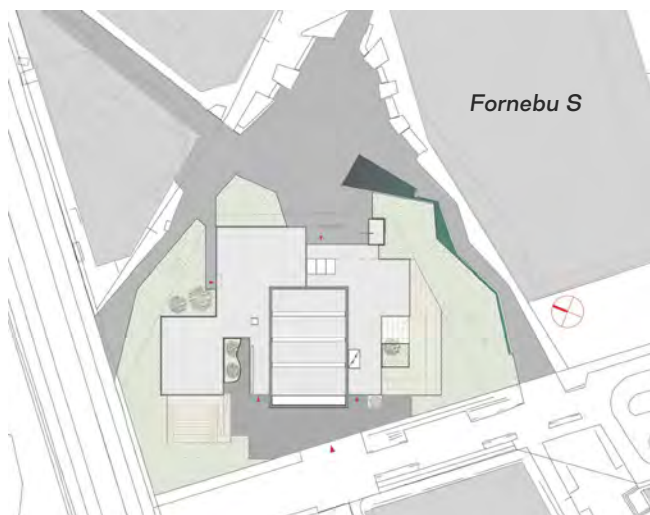
Prosessen frem mot en ny kirke på Fornebu har pågått i 30 år. Fornebulandet menighet har sammen med kommunen og politikere jobbet med etableringen av en ny sentrumskirke sentralt plassert på Fornebu.

Bærum kommune har i kommuneplanens samfunnsdel tydelige visjoner om et livssynsåpent samfunn med religiøs mangfold. Å legge til rette for religiøs mangfold handler ikke om å finne minste felles multiplum, men om å komme hvert livssyns særegenheter i møte og legge til rette for forskjellighet i lokalsamfunnet.

I denne tilretteleggingen ligger det en raushet som kirken vil bidra til. Med kirkerom sentralt på Fornebu vil lokalmiljøet få en trygg aktør som jobber aktivt for fellesskap på tvers av forskjeller.

tomten

mulighetsstudie 2018

04/6635-07/79391

Avtale mellom

Bærum kommune (Bk)

og

Lysaker/Snarøya sokn
representert ved
Bærum Kirkelige Fellesråd (BKF)

Vedrørende:

Prosjekt nr. 500010 Fornebu senter

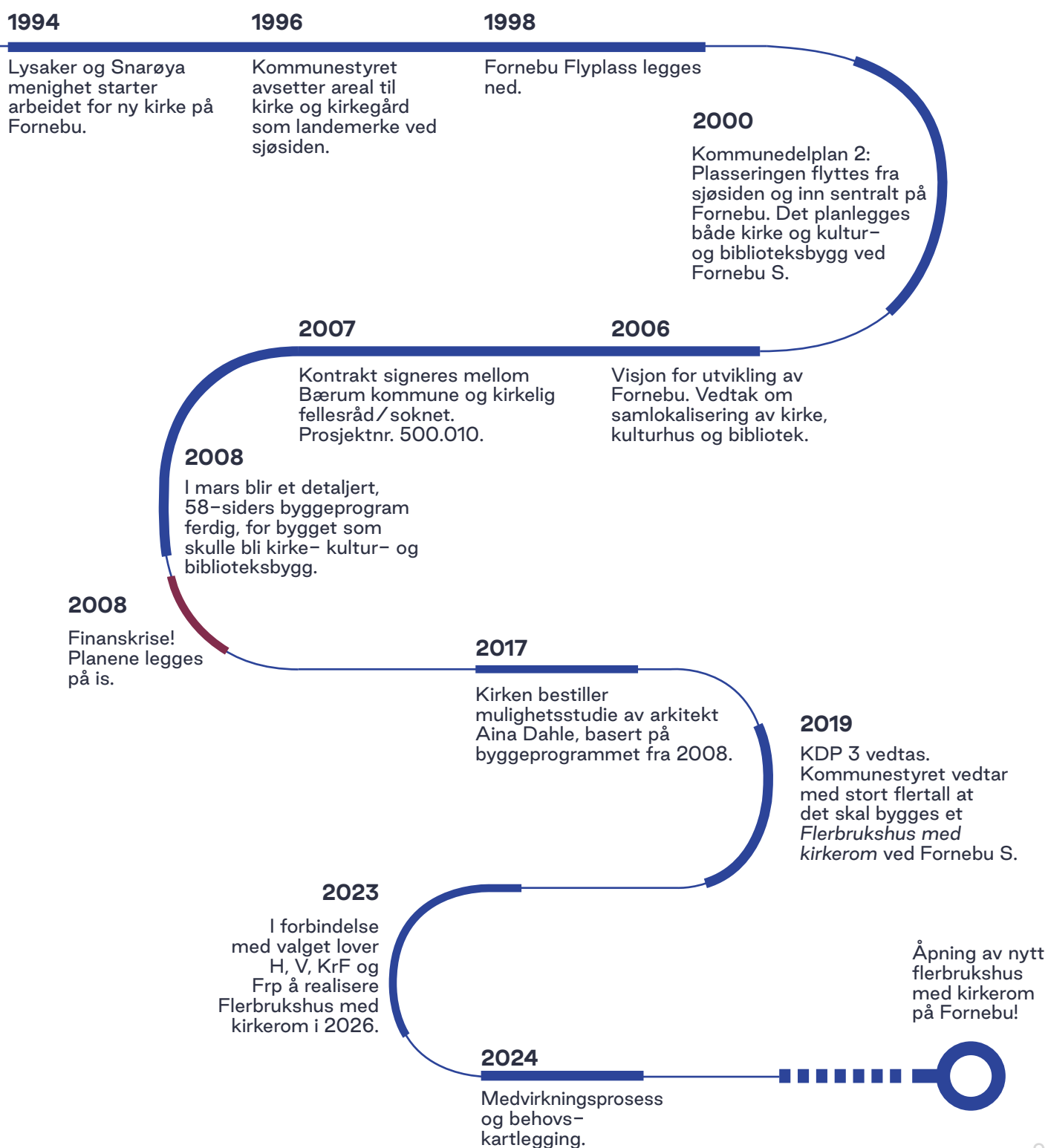
Bygging av kirke- og kulturbygg på Fornebu

[Signature]

avtale fra 2007

TIDSLINJE

Under har vi markert de viktigste momentene i historien til kirkebygget på Fornebu.

HVA ER ET KIRKEROM?

DET HELLIGE OG DET ALMINNELIGE

Et kirkerom er et kulturbygg med en historisk verdi – selv om det er nybygget. Det føyer seg inn i en gammel tradisjon og setter livet inn i en sammenheng med mennesker som har gått foran og de som kommer etter. Dette vil være viktig for mange som etablerer seg i en helt ny by.

Kirkerommet er også et kulturbygg for fremtiden. Rommet egner seg som en kulturarena som kan samle befolkningen og gi rom for en stor bredde av kulturuttrykk. For kirken finnes det ikke noe absolutt skille mellom «det hellige» og «det alminnelige», og mange slags fellesskap kan finne sin plass her. Det er et sted befolkningen kan møtes for å utforske livet i sin alminnelighet, og livets store eksistensielle spørsmål. Alle er velkomne innenfor kirkerommets vegger.

Kirkerommet er samlingsstedet for gudstjenester, kirkelige handlinger (dåp, konfirmasjon, vielse, gravferd) og annen kirkelig virksomhet; og kirkerommet er vigslet til denne bruken. Hvis et kirkerom ikke er vigslet, så er det heller ikke et kirkerom.

«Kirken kan ta all kunst, alle kunstformer og alle kunstuttrykk i bruk i kirkerommet ...», men «Kirkens formål er bestemmende for avgjørelser om bruk av kirken.» *

Det innebærer at kirkerommet ikke kan brukes til politiske møter, kommersielle formål eller av ikke-kristne tros- og livssynssamfunn til utøvelse av deres tro eller religion. Når det er sagt, er det helt i tråd med kirkerommets egenart å invitere inn annerledes troende til dialog og samtale.

Bruk av kirkerommet er under biskopens tilsynsmyndighet. For å se hva dette tillater i praksis kan man for eksempel se til Kulturkirken Jakob i Oslo, som er et vigslet kirkerom med utvidete bruksmuligheter.

* Forskrift om regler for bruk av kirkene §4

HVEM EIER KIRKENE?

Med få unntak eies alle norske kirker av soknet, det vil si kirkemedlemmene som bor på stedet. Soknets grunnleggende ansvar for kirkebygget har røtter tilbake til middelalderen.

Oslo Bispedømmeråd:
Ny kirke på Fornebu
– noen rettslige
momenter

HVEM KAN BENYTTE KIRKEROMMET?

Den norske kirke har egne regler for bruk av kirker som også vil gjelde for et vigslet kirkerom i et flerbrukshus. Bruk av kirkerommet er under biskopens tilsynsmyndighet.

Lovdata: Forskrift
om regler for bruk av
kirkene

TROSSAMFUNNSLOVEN

«Trossamfunnsloven viderefører det statlige finansieringsansvaret for det nasjonale og regionale nivået i Den norske kirke. Loven viderefører også det kommunale finansieringsansvaret for Den norske kirke lokalt.»

Regjeringen:
Orientering om
forholdet mellom den
norske kirke lokalt og
kommunen etter ny
trossamfunnslov

PLASSERING OG SENTRALITET

LOKASJON ER VIKTIG

Det har noe å si hvor et kirkerom ligger. Bærum kommune ønsker å legge til rette for 5-minuttersbyen på Fornebu. Fornebulandet menighet ønsker å skape et helligrom midt i folks hverdag. I Fornebulandet sokn er ca. 54% medlemmer av Den norske kirke. Med en forventning om 30.000 innbyggere på Fornebu, vil medlemstallet i menigheten øke betraktelig i årene som kommer.

Fra Flerbrukshuset ved siste T-banestopp, til nærmeste kirke på Snarøya, tar det ca. 30 min som gående. I medvirkningen påpeker flere at det er kortere fra Snarøya til Fornebu enn i motsatt retning – det kjennes naturlig å søke inn mot sentrum. Det er ikke lett å komme seg til Snarøya kirke uten bil, det er dårlig med parkeringsmuligheter, og den mangler universell utforming. Satsing på grønn mobilitet, barn og unge, og mangfold, er viktige brikker i satsingsområdet Fornebu. Plasseringen mellom fem skoler gjør tomten ved Fornebu sentrum svært egnet for et flerbrukshus med kirkerom.

FRA MEDVIRKNING I SNARØYA KIRKE

Det blir lavere terskel jo nærmere man er et sted. Med små barn er det viktig at det er helt i nærheten, også på grunn av tidsklemma. Det må være helt i nærheten. Sånn som babysang og fellesmiddag er det helt supert å ha på flerbrukshuset på Fornebu. Det er absolutt et behov.

– tre mødre på fellesmiddag i Snarøya kirke 20.03.24

Flere folk kan bruke den! Det er inconvenient å dra helt ut hit. Folk på senteret eller de som bor i leilighetene kan ha lettere tilgang.

– ungdom på konfirmantundervisning, 19.03.24

Jeg setter pris på å kunne gå. Når jeg skal til Snarøya, bruker jeg bilen. Det hadde vært fint med en kirke i gangavstand, og jeg trodde det var noe av poenget med utviklingen på Fornebu, at det skulle bli mer fotgjengervennlig.

– bestemor fra Fornebu med barnebarn i koret
20.03.24

Det er mange flere folk på Fornebu. Snarøya blir mer hemmelig og vanskelig å finne frem til. På Fornebu er det mye lettere å være synlig i befolkningen.

– voksen kvinne på Fornebu,
19.03.24

KIRKEN SOM SAMFUNNSAKTØR

Hvordan bidrar kirken til lokalsamfunnet?

Kapittelet beskriver de sentrale funnene fra medvirkning og kunnskapsgrunnlaget. Kapittelet avrundes med kirkens egne ønsker for et framtidig kirkerom på Fornebu.

KIRKEBYGGETS ROLLE I SAMFUNNET

Kirken har i tusen år vært en viktig aktør i det norske samfunnet, men både kirkens og byggenes funksjoner har endret seg med tiden. For mange er fremdeles den tradisjonelle langkirken med spir den viktigste referansen når det kommer til en «ordentlig kirke.» Etterkrigstiden har imidlertid vist en stor variasjon og innovasjon innen kirkebygg.

Selv om flere av 1800-tallets bykirker dekket et bredere behov enn det åndelige, så var det først fra 1960-tallet at kirkebygget skulle oppfylle et bredere spekter av samfunnsfunksjoner. Utviklingen av «arbeidskirka» vokste frem parallelt med en ny ungdomskultur og en mer folkelig tilnærming til til hva et kirkebygg skulle inneholde. I perioden fra 2 000 har «kulturkirken» fått stort gjennomslag – der kirken både fungerer som arena for samvær, livssynsåpne kulturelle opplevelser, kirkelige arrangement og som et annerledes og hellig rom.

ARBEIDSKIRKEN I NABOLAGET

Arbeidskirkene var inspirert av «småkirkene» som ble bygget i Oslo fra 1900 og fremover. I tett befolkede og belastede steder som Vaterland, Tøyen og Pipervika ønsket troende å treffes utenom gudstjenesten. Foruten å forkynne evangeliet, drev kirken omsorgsarbeid for de nødlidende. Til dette arbeidet trengtes det egne rom.

Rommene ble bygget enten i egne hus eller i samme bygning som selve gudstjenesterommet. Et sentralt aspekt ved arbeidskirkene var at de skulle tilby menighetssaler og funksjoner utover kirkerommet, og ønsket å være «levende, nær og tilgjengelig» i nabolaget.

Kirken skulle skape tilhørighet for ulike deler av befolkningen – for ungdom som spilte brettspill i kjelleren så vel som for småbarnsforeldre i permisjon.

IDENTITET, KULTUR OG FELLESKAP

Kirkebygg er fortsatt en naturlig del av samfunnets «felleskapsarkitektur» – steder som ikke bare er fysiske strukturer, men som bidrar til å bygge lokal tilhørighet og fellesskap. Andre typer felleskapsarkitektur kan være biblioteker, museer, rådhus, idrettsarenaer og flerbrukshus.

Dette har spesielt blitt tydelig gjennom kirkens rolle som en kulturarena. Et tidligere eksempel er Kulturkirken Jakob i Oslo – som gjennom sin lokalisering, arkitektur og formidling av kulturopplevelser – når et bredere publikum enn den tradisjonelle lokalmenigheten tidligere har gjort. Kirken er også vertskap for sorggrupper, eldretreff og kulturelle arrangementer – og ikke minst en rekke kor, der mennesker i alle aldre finner samhørighet gjennom sang og musikk.

Den moderne kirkens bidrag til fellesskap er mange: Som tradisjonsbærer i sorgarbeid og ritualer, i krisearbeid og for vanskeligstilte, og som offentlig møteplass for ulike grupper. I dette kapittelet trekker vi frem noen særskilte samfunnsbehov kirken fyller i dag gjennom sin virksomhet i nærmiljøet, som også vil være relevante for det nye kirkebygget på Fornebu.

Avslutningsvis trekker vi frem kirkens egne særskilte behov for kirkerommet på Fornebu.

Vielse i Sinsen kirke

FRA MEDVIRKNING I SNARØYA KIRKE

Argumentet for kirke på Fornebu er behovet for identitet. I mine øyne har de laget en ny drabantby på Fornebu, dessverre. Det er behov for kultur og identitetsbyggere. Dette med identitetsbygging er det viktigste for meg, noe som kan løfte stedet og gjøre en markering.

– småbarnsfar på Baluba,
20.03.24

Kirken er et sted folk kan møtes, og bør være nærmere der folk er. Jeg tror ikke folk drar til kirken etter skolen for å lese salmer, men for å møtes ved kirken. Hyggelig å møtes ved kirken.

– ungdom på
konfirmant-
undervisning,
19.03.24

Jeg er opptatt av at dette ikke er en gymsal med et lys, men et opphøyd lokale med noe større. Du ser kunst, symboler, løfter blikket og får noe som du ikke får andre steder.

– voksen mann, 20.03.2024

Normalt i norske nærmiljøer vil det dukke opp et behov for kirken, særlig med henblikk på barn og unge. «Lavterskel-kirken» understreker at kirken er for alle, det er en folkekirke. Den profilen er det mange som også vil trenge på Fornebu.

– Arvid Kopperdahl,
vara i menighetsrådet
19.03.24

TRADISJONSBÆRER, RITUALER OG SORG

Oppfatninger om Den norske kirke, nasjonalt (Opinion s. 36).

I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig?

Flere svar er mulig. Er det når kirken:

Et tydelig funn i Dnks medlemsundersøkelse er at en stor del av befolkningen oppfatter kirken som samfunnsnyttig, spesielt som en viktig støtte for mennesker i sorg, og gjennom kirkelige handlinger som begravelse, dåp, konfirmasjon og vielse.

Ved siden av kirkens viktige rolle i forbindelse med mange av livets store øyeblikk, står sorgarbeidet helt sentralt i kirkens oppdrag. I Oslo bispedømme mener 79% av medlemmene at kirken er samfunnsnyttig når den støtter mennesker i sorg – nasjonalt er tallet 81%. Tilnærmet like mange fremhever kirkens rolle i gjennomføringen av gudstjenester, dåp og andre kirkelige seremonier. Befolkningen ser ut til å se seg selv som del av en lengre historie knyttet til kirkelig aktivitet, og dette gjelder flere enn dem som er medlemmer

Kirken er en av få arenaer hvor folk møtes på tvers av alder og sosiokulturell bakgrunn. Gjennom de grunnleggende kirkelige handlingene fungerer kirken

også som en viktig samfunnsbygger. Kirkerommet på Fornebu vil være en mulighet for å uttrykke og skape lokal historie. Det vil tjene som et rom hvor historiske begivenheter blir innvevd i stedets vev – både gjennom seremonier, og som et knutepunkt for sorg og glede.

I undersøkelsen opplyser 78% at de ønsker en kirkelig begravelse. 60% ville konfirmert seg kirkelig hvis de skulle valgt konfirmasjon nå. 59% ville giftet seg i kirken hvis de skulle gifte seg i dag. Dette viser at kirkelige handlinger står sterkt i befolkningen.

Sorgarbeidet er viktig, på den måten at det er et behov for kirkens rolle i samfunnet. Kirken er både et beredskapssenter og et lavterskel sted å være for folk.

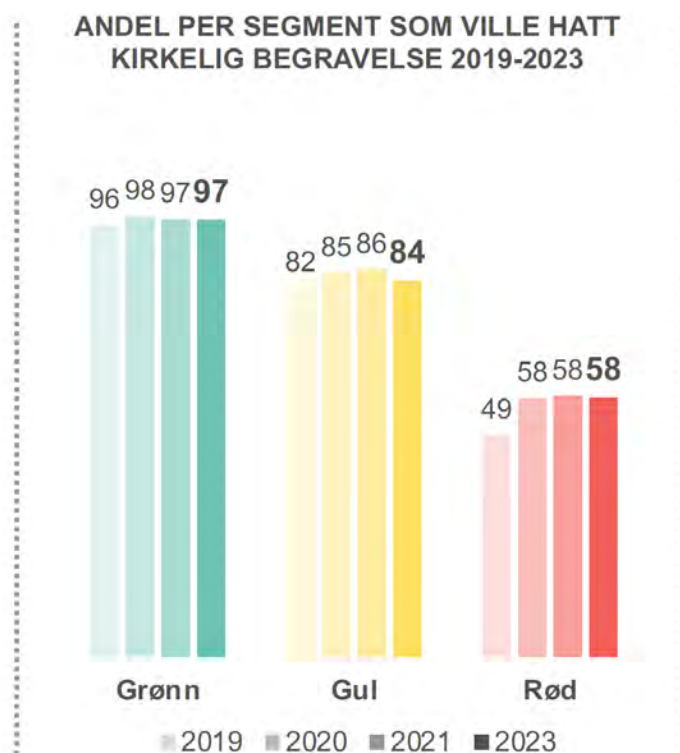
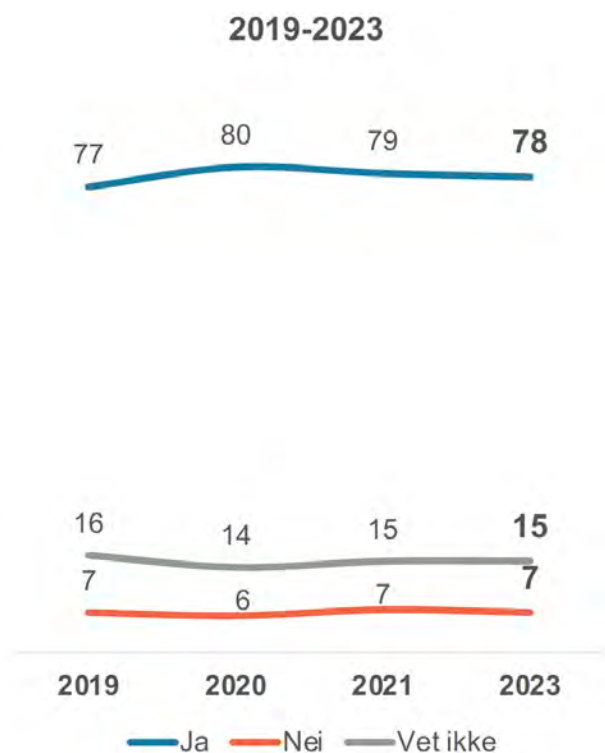
– voksen kvinne, aktiv i kirken på Snarøya, 19.03.24

Kirkelig begravelse

Utvikling over tid: (Opinion s. 25).

Når du en gang skal gravlegges, vil du ønske en kirkelig begravelse?

- Grønn gruppe: Troende, besøker kirken ofte.
- Gul gruppe: Åpen for tro og/eller besøker kirken flere ganger i året.
- Rød gruppe: Avvisende til tro, besøker sjelden eller aldri kirken.

BEREDSKAP OG SAMFUNNSNYTTE

Oppfatninger om Den norske kirke, nasjonalt (Opinion s. 36).

I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig?

Flere svar er mulig. Er det når kirken:

Kirkebygget har en historisk viktig rolle som samlingspunkt i kriser, og også i dag fungerer kirken som et sted å møtes når kriser rammer. Folk trenger et sted å samles som også gir en følelse av å være i kontakt med noe som er varig og større enn dem selv. Når kirkene åpnes i forbindelse med kriser, blir det tydelig at kirkerommet er et viktig sted for å bearbeide sorg. I nyere tid har dette vært tydelig i forbindelse med leirskredet i Gjerdrum, og i etterkant av terrorangrepet 22. juli 2011.

I tiden etter 22. juli ble kirker rundt om i landet et naturlig samlingssted, og Oslo domkirke kom til å spille en sentral rolle. Det ble også gjenstand for diskusjon. Vi måtte ganske enkelt si: «Vi gjorde og gjør det som er naturlig for oss som kirke i en slik situasjon», og så opplevde vi at folk kom, representanter for det offisielle Norge og andre trossamfunn og mange som ikke er kirkegjengere til vanlig.

– Daværende biskop Ole Christian Kvarme (Kirken.no)

Den norske kirke er en del av grunnbemanningen for kommunens Evakuerte- pårørendesenter (EPS) og en del av Lokal redningssentral (LRS) ved større katastrofer. Kirken spiller en sentral rolle blant offentlige aktører i lokale og nasjonale kriser, og i behandlingen av kriser i ettertid.

Som beredskapsaktør gjennomfører kirken bl.a. samtale- og nødarbeid, utdeling av matkasser, servering av kirkemiddag og utdeling av klær til barn i nabolaget, ukentlige samlinger for flyktninger, språktrening, måltid og fellesskap.

I medlemsundersøkelsen opplyser 82% at de «er glad kirken er der når folk trenger den.» Kun 3 % i medlemsundersøkelsen mener at Den norske kirke ikke er samfunnsnyttig, mens 75% er enige i at kirken er en viktig møteplass ved kriser og ulykker. Man trenger ikke være troende for å ha nytte av et kirkerom, hvor organisasjonen selv har kompetanse på beredskap.

Blomsterhavet utenfor Oslo domkirke vokste seg stort i dagene etter 22. juli 2011.

Jeg er glad kirken er der når folk trenger den

■ Enig ■ Verken eller ■ Uenig ■ Vet ikke

82

10

4

3

FRA MEDVIRKNING I SNARØYA KIRKE

Vi vet jo det at, hvis det skjer en ulykke eller katastrofe, står kirken klar. Og folk søker kirken, og sjelesørgere jobber med dette. Det er et konkret tilbud – og Snarøya kirke vil være for lite.

– Arvid Kopperdahl, vara i Menighetsrådet, 19.03.24

Man skal ikke stå alene når noe oppstår i livet – død, krise, skilsmisse. Vi ser også det – at psykisk helsehjelp er økende behov for i kommunen. Hvis ikke vi har arenaer som for eksempel kirken som kan stille opp, hva gjør vi da?

– Voksen kvinne, 19.03.24

De som tok terroristen sist i sentrum fikk ikke tilbud om (offentlig) psykologhjelp. Det er kirken som er aktøren hvis du trenger hjelp til sorg. Og du trenger ikke ha noe henvisning eller betale. (...) Jo flere som snakker om det, jo flere som har kompetanse og erfaring, jo bedre.

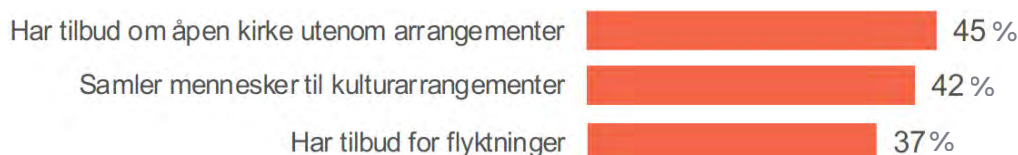
– Kirsti Hanssen Skolt, frvillig kordirigent 19.03.24

OFFENTLIG MØTEPLASS

Oppfatninger om Den norske kirke, nasjonalt (Opinion s. 36).

I hvilke situasjoner synes du Den norske kirke er samfunnsnyttig?

Flere svar er mulig. Er det når kirken:

Holdninger: Jeg opplever ro når jeg er i en kirke

■ Enig ■ Verken eller ■ Uenig ■ Vet ikke/ikke aktuelt

Kirken spiller i dag en viktig rolle som offentlig møteplass i mange lokalsamfunn. Halvparten av medlemmene oppgir at kirkebygget i seg selv har svært eller ganske stor betydning for dem. 61% oppgir at de opplever ro når de er i en kirke.

Fornebu er et område i stor vekst, men med få gratis eller rimelige møteplasser. I tiden fremover vil det bli bygget mange små leiligheter i borettslag der det ikke er satt av mye plass til fellesarealer for beboerne. Dette skaper et behov for møteplasser utenfor hjemmet, som kan være tilgjengelige for både unge og eldre.

Våren 2023 samarbeidet Fornebulandet menighet med Fornebupiloten om å flytte babysangen fra underetasjen i Snarøya kirke til Fornebupiloten sitt lokale, som ligger rett ved tomten for Flerbrukshus med kirkerom. På den første samlingen var det 15 babyer, og innen en måned var det 35–40 babyer som besøkte Fornebupiloten for babysang. Høsten 2023 var babysangen tilbake i Snarøya kirke,

fordi babysangen opptok for mye tid og plass i Fornebupiloten sitt lokale. Så mange har det aldri vært på babysang i Snarøya kirke. Det viser at lokasjon har mye å si, at kirken fyller viktige sosiale behov – og at kirkerommet kan fylles av ulike fellesskap.

Kirken tilbyr i dag ikke-kommersielle møteplasser med lav terskel for ungdom, og ønsker å satse mer på ungdomsarbeid på Fornebu i tiden som kommer. Det er positivt at mange unge på Fornebu er engasjert i planlagte og prestasjonsorienterte fritidstilbud, men det er viktig at det finnes alternativer – og kirken kan være en viktig motvekt til det prestasjonsorienterte.

Kirken og dens aktiviteter kan være en kilde til sosiale møteplasser i lokalsamfunnet på Fornebu. Kirkerommet kan være en arena som legger til rette for å knytte bånd på tvers av eksisterende sosiale strukturer, og bidra til fellesskap og samhørighet i lokalsamfunnet.

Småbarnsmødre i Snarøya kirke i samtale med ungdomsprest Tor Olav Gauksås

Hvilken betydning har kirkebygget for deg?

■ Svært liten betydning ■ Ganske liten betydning ■ Verken eller
■ Ganske stor betydning ■ Svært stor betydning ■ Usikker/vet ikke

FRA MEDVIRKNING I SNARØYA KIRKE

– Ungdom på konfirmantundervisning, 20.03.24

[Fornebu kirke] bør være en møteplass. Det kan være deler av kirken som kan utvides så det blir plass til mange – et sted som kan åpnes opp og involvere mange i stedet for mindre grupper på Snarøya.

Det er ikke så mange tilbud for vår gruppe. Jeg er på jakt etter tilbud. Jeg går på babysang, babysvømming, men jeg vil gjerne gjøre noe hver dag. Det blir fort ensomt å gå rundt hjemme eller på senteret og trille.

– En gruppe på fire mødre på babysang, 20.03.24

Det beste vi kan tilby er et sted å gjøre fysiske aktiviteter, lek og morsomme ting med barna. Et samlepunkt for barn og unge og de minste etter skoletid – og en ungdomsklubb der de kan være og treffe trygge voksne og hverandre. Det sier også ungdommene vi treffer her.

– Hanna, Menighetspedagog, 19.03.24

Jeg tenker særlig på kirkens rolle innen sang, musikk, kor. Det er et etablert idrettsmiljø, men også stor oppslutning om sang og musikk. Vi hadde fått langt flere i koret om vi hadde vært på Fornebu.

– Kirsti Hanssen Skole, frivillig k, 19.03.24

KIRKEROMMET

Fornebulandet menighet ønsker å bygge et innbydende og vakkert kirkerom på Fornebu: Et åpent møtested der alle er velkomne, et utvidet og variert tilbud til barn og unge, og et rom som åpner for glimt av det hellige i hverdagen.

Kirkerommet er rammen for viktige livshendelser, og gjennom disse legger vi igjen noe av oss selv i rommet, som det er viktig å kunne søke tilbake til. En utvidet kirke kan også inneholde flere rom som ikke er vigslet, som del av sitt konsept. Og kirken kan være både bidragsyter og fasilitator for aktiviteter i Flerbrukshuset – sammen med de øvrige brukerne.

For å få til dette må kirkerommet ha særegne fysiske kvaliteter. Nedenfor beskrives spesifikke behov som gjelder kirkerommet.

EN KIRKE TRENGER ET KIRKEROM

For kirken er det viktig med et kirkerom som er egnet for kirkelige ritualer og opplevelser. Et samfunn som skal være livssynsåpent er noe annet enn et nøytralt samfunn, for et livssynsåpent samfunn tilrettelegger for den enkeltes tro og livssyn. Det er flott med et livssynsåpent rom i Flerbrukshuset, men et slikt rom vil ikke ivareta kirkens behov. For å tilrettelegge for et religiøst mangfold kan man ikke standardisere ulike religioner og plassere dem i en felles kategori. Dette vil redusere betydningen av deres individuelle særpreg.

Kirken ønsker et godt samarbeid med ulike trossamfunn, livssynsorganisasjoner og enkeltindivider, uten at dette går på bekostning av kirkens egenart.

HØYTIDELIGE OMGIVELSER

Som en del av flerbrukshuset skal kirkerommet være et sted for samling og ettertanke, innadvendt og samtidig inviterende. Kirkerommet bør utstråle en opphøyd atmosfære, med luftig preg, spesielt egnet for viktige livsmarkeringer, samlinger og konsentrasjon.

Kirkerommet bør ligge på bakkeplan for å sikre likeverdig tilgang for alle. Lys spiller en avgjørende rolle i å skape et sakralt rom, og derfor anbefales indirekte belysning som skaper en følelse av høytidelighet uten å forstyrre rommets indre ro.

Kirkerommet trenger akustiske kvaliteter som gjør rommet velegnet for musikkfremføring og korsang.

BEHOV FOR RO OG SKJERMING

Kirkens medarbeidere inviterer regelmessig til sorgsamtaler og andre samtaler som krever ro og skjerming. Sakristiene ved kirkerommet og andre samtalerom skal legge godt til rette for dette.

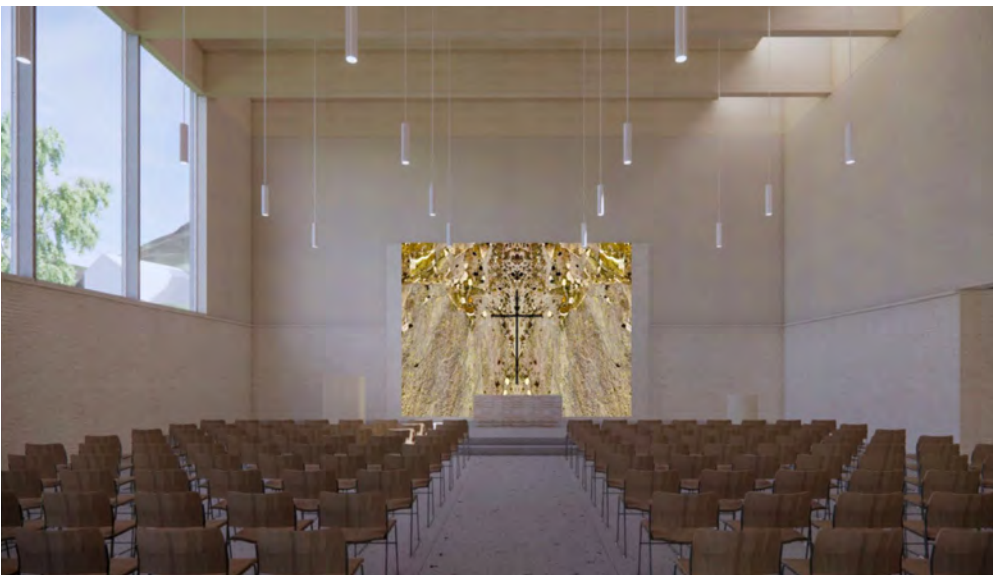
KIRKEROMMET SOM ET LESBART VOLUM

Møtet med kirkerommet starter før du ankommer selve rommet, og det bør derfor uttrykke seg som et tydelig bygningsvolum i bygget. Det vil si at det skal være mulig å se fra den omkringliggende byen at «her er det en kirke.»

Kirkerommet bør ha en egen, markert inngang fra torget/byrommet som kan brukes til både gravferd og bryllup. Kirkerommet skal ha lav terskel og invitere inn: «Gjør døren høy og porten vid.»

Et rom for samling av konsentrasjon. Vinnerprosjekt i arkitektkonkurransen 2023. Illustrasjon: Nye Charlottenlund kirke, Trondheim. Arkitekt: Ateljé Ö

Kirkerommet i Sædalen kirke. Illustrasjon: Hille Mellbye arkitekter

MELLOMROMMET

Inntil det fysiske kirkerommet er det behov for en foaje som kan fungere som utvidelse av kirkerommet, og som kobler kirkens arealer på et felles inngangsområde. Dette *mellomrommet* kan brukes til kafé, kirkekaffe, fellesmiddag og uformelle møter som skaper liv og aktivitet.

Mellomrommet kan fungere som en menighetssal og bør ligge i skjøten mellom kirke og flerbrukshus. Mellomrommet skal bli et åpent og tilgjengelig møtested hvor folk kjenner at det er godt å være, og som inviterer deg inn. Utenfor kirkerommet og mellomrommet bør det være et offentlig torg, med inngang til kirkerommet.

LÆRDOM FRA EN NY TYPOLOGI KIRKEBYGG

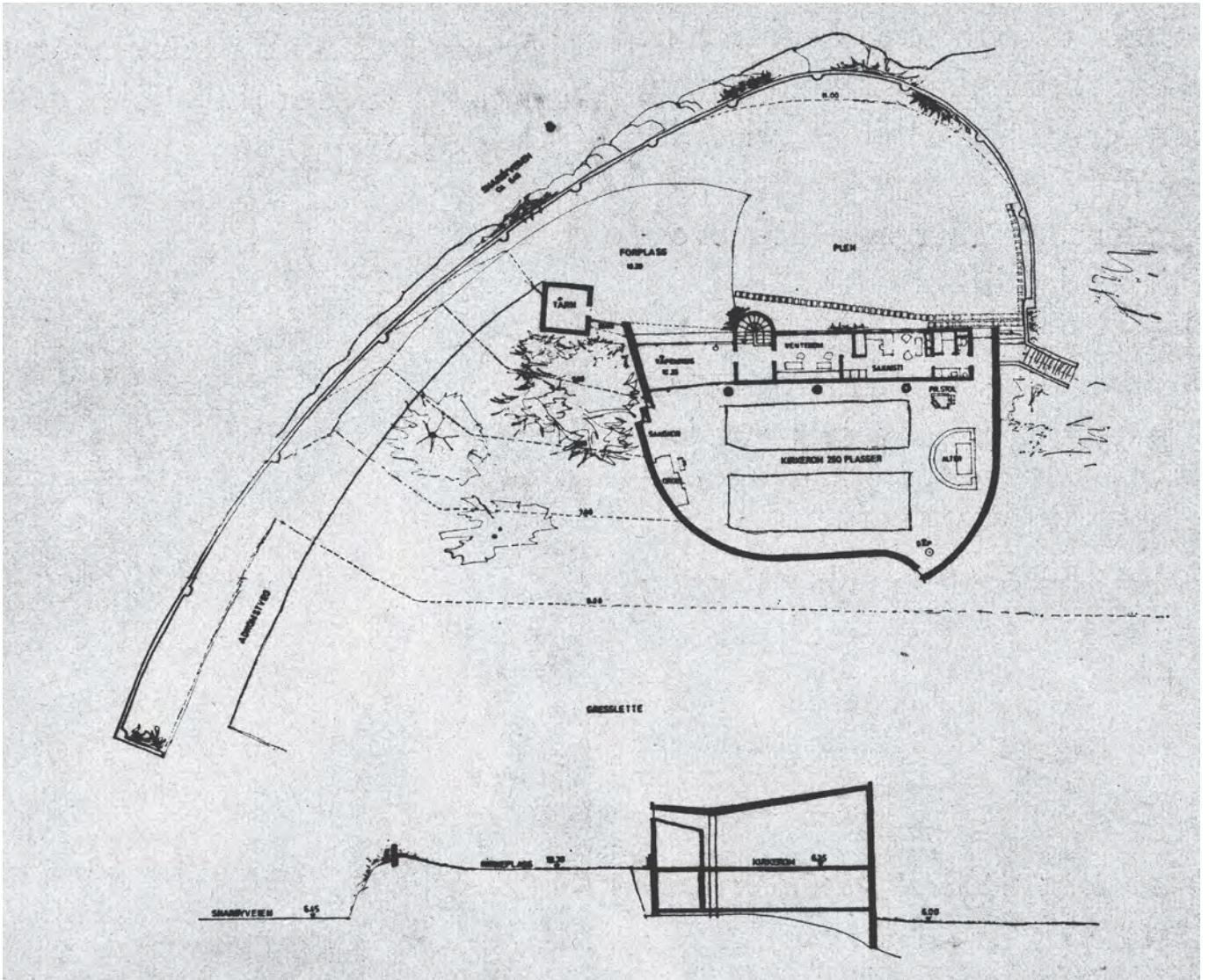
Hva kan vi lære fra nye kirkebygg?

Kapittelet samler relevante referanser fra kirkebygg med flere funksjoner i nyere tid, og gir læringspunkter for kirkerommet på Fornebu.

PROSJEKT-REFERANSER

På disse sidene har vi samlet referanser til andre bygg og situasjoner vi mener det er relevant å hente lærdom fra, når man nå skal bygge Norges neste eksempel på et flerbrukshus med kirkerom.

Prosjektreferansene viser frem viktige temaer som arkitektonisk romlighet, urban plassering i byen, drift og organisering samt ambisjoner for fellesskapet.

Plantegning av Snarøya kirke fra byggeåret

Bruttoareal: 2 040 m².

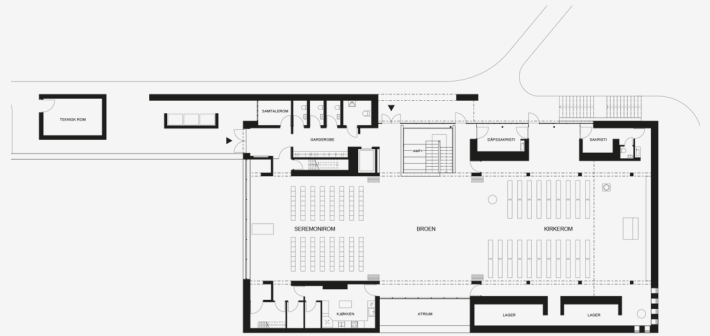
Ferdigstilt: 2018

Arkitekt: Aina Dahle og Hille Melbye Arkitekter AS

Oppdragsgiver Røyken kirkelige fellesråd og Røyken kommune

Innbyggertall Røyken kommune (før sammenslåing med Asker Kommune) 22 600 (2020), Spikkestad tettsted 4 652 (2018)

Organisasjon/ driftsmodell: To eiere: kommunen og kirken. Kultursalen og kafédelen med aktivitetsrom eies av Asker kommune. Kirkerommet og kontorfellesskapet eies av Røyken sokn ved Asker kirkelige fellesråd. Kirken kontaktes for all booking av rom. Huset driftes av et sameiestyre med representanter for hver av eierne.

Teglen – Spikkestad kirke og kultursenter

TEGLEN

Kirke- og kulturhuset på Spikkestad ble til etter en konkurranse vunnet av arkitektene i Hille Mellbye i 2014. Prosjektet stod ferdig i 2018.

På bakkeplan, mot torget, ligger «flerbruksdelen» av programmet med kafé, aktivitetsrom og kontorfløy. Inngangen til kirkerommet er fra et nivå høyere i terrenget. Kirkerommet og et livssynsåpent seremonirom møtes i et vrimleareal («broen»). Her er det foldevegger som kan lukkes og åpnes etter aktiviteten som skal foregå i rommene.

I følge arkitekten er Teglen et «kirke og kultursenter som kombinerer unges forventninger om et kult hus med plass til mange aktiviteter med innbyggernes forventning om et høytidlig og inkluderende kirkerom, et verdig seremonirom og et kulturhus for glede, samvær og estetisk opplevelse.»

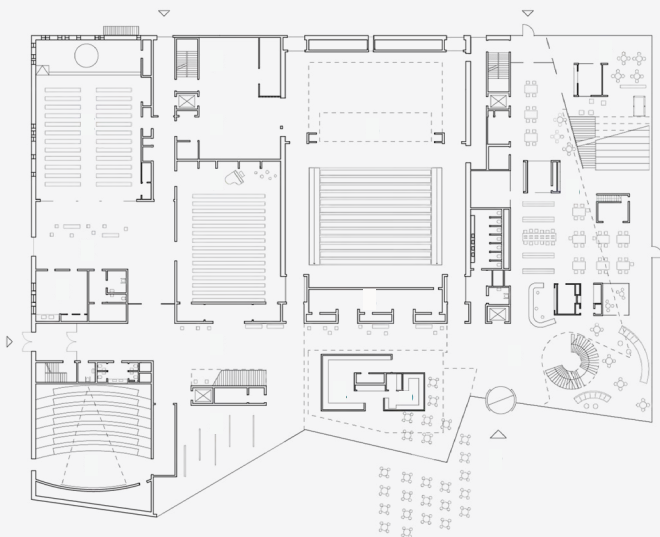
Da bygget vant betongtavlen i 2019 trakk juryen fram at «Teglen kirke og kultursenter fremstår som et modig byggverk. Det er tydelig inspirert av de ypperste funksjonalistiske kirkebyggverk, samtidig som det viderefører tradisjoner. De mange brukergruppene av bygget har fått plass og omgivelser som setter verdige og praktiske rammer for kultur- og religionsutøvelse.»

HVA KAN FORNEBU LÆRE?

Teglen virker å ha fått til en kompakt og arealeffektiv bygningskropp, som likevel oppleves raus, inkluderende og høytidlig.

Prosjektet har gjennomgående høy arkitektonisk kvalitet, i materialbruk, romlighet og lysinnslipp.

Takhøyden i aktivitetsdelen fremstår noe knapp, dette kan gi begrensninger for anvendeligheten.

Bruttoareal: 17 500 m².

Ferdigstilt: 2015

Arkitekt: Reiulf Ramstad arkitekter, Lusparken arkitekter, JST arkitekter

Oppdragsgiver: Stjørdal kulturutvikling AS

Innbyggertall: Stjørdal kommune 24 717 (2024), tettsted 13 596 (2023)

Organisasjon/ driftsmodell: En hovedeier i Stjørdal kommune v/ Stjørdal Kulturutvikling AS, etablert for bygging og eierskap til huset. Stjørdal kirkelige fellesråd er eier og drifter av det vigslede kirkerommet, og har sin administrasjon her.

Kimen Kulturhus

KIMEN

Kimen er et stort prosjekt, på 17 500 m². Størrelsen og kompleksiteten kommer blant annet til uttrykk ved at her har hele tre arkitektkontorer vært i sving med å tegne bygget: Reiulf Ramstad arkitekter, Lusparken arkitekter og JST arkitekter.

Lusparken arkitekter beskriver bygget slik: «Kimen kulturhus er et viktig møtested både lokalt i Stjørdal og regionalt for Midt-Norge; en plass hvor alle kulturinteresserte skal komme, og folk av alle slag skal kunne utvikle sine skapende og utøvende evner. Kulturhuset med kirken fungerer som en verdig møteplass for byens og regionens innbyggere. Arkitekturen utstråler byggets moderne funksjon og samtidspuls til en hver tid, og er blitt en attraksjon i seg selv. Samtidig er prosjektet forankret og inspirert i stedets historie og kultur.»

I magasinet Arkitektur N, 3. utgave 2017, kan man lese at «Oppdraget fra kommunen var omfattende. Bygget skulle ikke bare romme kulturhusets ulike funksjoner, som bibliotek, fritidsklubb,

kultursaler, kino, verksteder og øvingsrom for kunst, dans, musikk, media og mer, men dette skulle også forenes med en ny kirke og et hotell. Videre var det ikke bare viktig at de ulike funksjonene i det nye bygget spilte sammen på en god måte, men også at bygget forholdt seg til resten av byen.»

HVA KAN FORNEBU LÆRE?

Kimen er et stort maskineri, en bygningskropp med masse innhold.

Det er mye å lære av ambisjonene som har drevet Kimen fram, ønsket om å være mye og nå ut til mange. Det er godt gjort å bake alle funksjonene som er listet opp ovenfor i ett helstøpt arkitektonisk konsept.

Sett fra kirkerommet sin side, kan man diskutere om kirkerommet er litt for godt bakt inn, og noe lite lesbart fra utsiden.

Bruttoareal: 1450 m2 BRA

Ferdigstilles: 2024

Arkitekt: Hille Melbye arkitekter og KOHT arkitekter

Oppdragsgiver: Bergen kommune

Innbyggertall: Bergen kommune 289 330 (2023),
stemmeberettigede Sædalen valgkrets 4 649 (2021)

Organisasjon / driftsmodell: Bergen kirkelige fellesråd er byggeherre. En byggekomité med representanter fra Sædalen har bidratt vesentlig til prosjektet. Sædalen menighet holder i dag sine gudstjenester på Sædalen skole annenhver søndag.

Sædalen kirke

SÆDALEN KIRKE

Sædalen kirke ønsker å være en viktig møteplass for nærmiljøet.

På nettsiden til Dnk (kirken.no), blir innholdet i Sædalen kirke beskrevet slik: «Kirketorget blir en møteplass på dagtid. Aktivitetsrommene blir viktig i barne- og ungdomsarbeidet. I andre etasje i kirken er det planlagt to aktivitetsrom som er delt med en skyvevegg slik at det også lett kan bli til ett stort rom. Her er det gode muligheter for aktiviteter for barn- og ungdom. I andre etasje bygges det også et bandrom som vil bli benyttet som øvingslokale for blant annet ungdomsbandet og musikkgruppen i menigheten.»

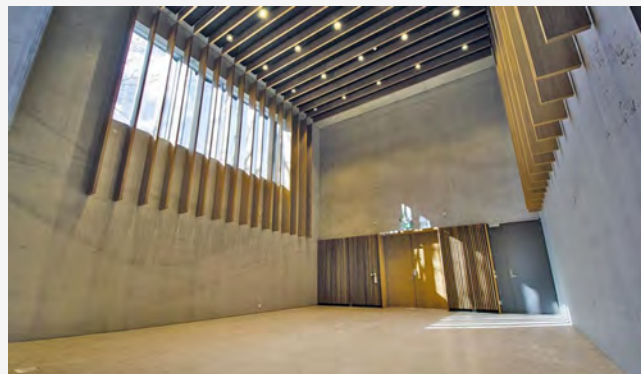
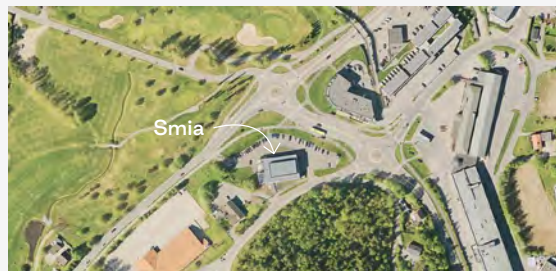
Sædalen kirke legger opp til utradisjonell sambruk av flere av spesialrommene i prosjektet. Kirketårnet skal, i tillegg til å huse kirkeklokker, benyttes som klatrehall, med en høy klatrevegg. Parkeringskjelleren vil bli utstyrt med et mobilt treningsgulv, slik at kjelleren også kan benyttes til lek og aktivitet. Arkitektene i Hille Melbye beskriver Sædalen kirke slik på sin nettside:

«Til nå har skolen fungert som menighetens tilholdssted i tillegg til å være lokalmiljøets sosiale samlingspunkt. Den nye kirken vil bli et etterlengtet tilskudd til området. Menigheten har et ønske om at den nye kirken skal bli et sted for alle, litt uavhengig av hva slags forhold man har til kirken i utgangspunktet.»

HVA KAN FORNEBU LÆRE?

Det er for tidlig å høste konkrete erfaringer fra Sædalen kirke; bygget er ennå ikke ferdigstilt. Vi mener likevel det er en interessant case, ettersom Sædalen utgjør et nyere lokalsamfunn, med nye boliger og mange tilflyttere.

Den nyetablerte menigheten har tatt en sentral rolle i lokalsamfunnet, og vil etablere en kirke for alle, med møteplasser, kafé og en parkeringskjeller som kan benyttes til lek når det ikke er biler der.

Smia flerbrukshus – Drøbak, Frogn kommune

SMIA FLERBRUKSHUS

I 2012 fikk arkitektkontoret HBA oppdraget med å tegne et nytt kulturhus med kirkerom på den gamle branntomten på Dyrfløkke utenfor Drøbak sentrum. Smia Flerbrukshus stod ferdig i 2016. Tomten ligger på en parkeringsplass ved to rundkjøringer, et skogholt og en golfbane, ca 35 min gangavstand fra Drøbak sentrum. Smia er tilgjengelig med kollektivtransport. Det nærmeste busstoppet er plassert mellom de to rundkjøringene.

På starten av 2010-tallet hadde det lenge vært et ønske i Frogn kommune å etablere en ny kulturarena. I tillegg hadde kirkelig fellesråd i Frogn lenge hatt mangel på seremonilokaler, etter en brann i Frogn kirke i 1995. Flere prosjekter hadde blitt foreslått på forskjellige tomter i byen, men alle hadde strandet.

Slik beskriver arkitektene den største utfordringen i prosjektet, på sine egne nettsider: «Den største utfordringen i programmet lå i at man både hadde behov

for en to-delning der man skilte mellom en funksjonell kultursal og et vigslet kapell, og samtidig ønsket en sambruk der begge parter skulle ha mulighet til å bruke hele bygget. Det skulle det også være mulig å avholde parallelle arrangementer.»

HVA KAN FORNEBU LÆRE?

Smia ligger uhensiktsmessig plassert, med svake koblinger til bebyggelsen for øvrig. Det er langt å gå (ca en halvtime) fra Drøbak sentrum. Det omkringliggende området er svært bilbasert, med to store rundkjøringer like utenfor bygningen.

Fasaden med aluminiumskassetter gir ikke noen tidløs følelse, og materialkvaliteten i prosjektet kunne med fordel vært høyere.

KULTURKIRKEN JAKOB

Kulturkirken Jakob er kanskje det fremste eksemplet på hvordan moderne kirkerom inkluderer og fremmer kultur og utadrettede aktiviteter gjennom romlige kvaliteter. Kirken er for eksempel scene for ultimafestivalen, Byalarm, og høstsabbat (metallfestival).

De tilbyr blant annet konserter med ulike musikksjangre, kunstutstillinger, teaterforestillinger, samtaler og debatter om aktuelle temaer, filmvisninger, litteraturarrangementer og workshops. Dette er hva et kirkerom i dag kan brukes til.

Først og fremst viser det hvordan et kirkerom kan tilpasses og brukes på en måte som appellerer til et bredt spekter av mennesker og aktiviteter, og åpner for samarbeid.

Konsert med Oslodisco-legenden Lindstrøm i Jakob kirke, november 2019.

SOFIENBERG KIRKE

Sofienberg kirke har med naboer og aktivister tatt initiativ til å omforme kirken til et inkluderende samfunnshus, med fokus på det samfunnsansvaret kirken har. Kirken arbeider aktivt med mangfold i nærmiljøet. Sofienbergområdet på nedre Grünerløkka er blant de tettest befolkede områdene i Norge, med høy andel av innbyggere som vokser opp i fattigdom.

Dance-battle i Sofienberg kirke i 2023

Prosjektet mottok i april 2024 23 millioner kroner i støtte fra Sparebankstiftelsen. Pengene skal gå til å opprette et kulturhus for barn og unge med tilholdssted i Sofienberg kirke. Planene inkluderer å eksperimentere med ulike kulturelle arrangementer, fra hiphop-battles til orgelkonserter, med sikte på å skape et inkluderende og dynamisk fellesskap.

POTENSIALE PÅ FORNEBU

Hvordan kan løsningene se ut i praksis?

På bakgrunn av kartleggingen bidrar kapittelet med ideer for sambruk, aktiviteter og et romprogram i Flerbrukshuset

SAMBRUK OG FELLESSKAP

Samfunnslandskapet endrer seg stadig. Og fordi kirken er en del av samfunnet, må den alltid se på hvordan den best mulig kan fylle sin rolle som en del av samfunn og nærmiljø. Sambruk og flerbruk er viktig å prioritere for at Flerbrukshuset skal brukes mest mulig av flest mulig. Et kirkerom med tilhørende funksjoner vil være en dynamisk og inkluderende møteplass som åpner dørene for et mangfold av aktiviteter og arrangementer.

Sambruksdimensjonen er også i tråd med samfunnsplanen for Bærum kommune. Det samlede behovsbildet og innsiktsarbeidet viser at noen funksjoner ved en kirke egner seg spesielt godt for sambruk.

MELLOMROMMENE SOM MØTEPLASS

Et viktig mål for Flerbrukshuset er at folk skal kunne møtes på tvers av alder og interesser. Kanskje blir de ulike mellomrommene byggets viktigste møteplasser; steder å treffes uavhengig om man har vært på konsert, babysang eller bandøvelse. Utvidelsen av kirkerommet kan fungere som menighetssal og ligge i et slikt mellomrom. Det samme kan kjøkken, kjølerom, lager og garderobe. Dette mellomrommet bør sambrukes så mye som mulig.

EN IKKE-KOMMERSIELL MØTEPLASS PÅ FORNEBU

For kirken er det viktig å være en ikke-kommersiell møteplass der innbyggerne kan finne fellesskap og ro i en travel hverdag. Kirkerommet vil være en inviterende arena med aktiviteter for mennesker i alle aldre og livssituasjoner.

Om morgenen kan det være eldretreff og babysang, og etter skoletid kan det være leksehjelp eller sosialt samvær for skolebarn og ungdommer. På kveldstid kan det være konserter, foredrag og kulturelle arrangementer som beriker lokalsamfunnet. På denne måten vil kirken bidra til at

Myke matter legges frem i Snarøya kirke.

Flerbrukshuset er et levende sted som reflekterer behovene til lokalsamfunnet det betjener.

DIALOG OG FORSONENDE FELLESKAP

En viktig sambruksfunksjon dreier seg om kirkens dialog- og fellesskapsfunksjoner. Kirken har et ansvar for å være et forsonende fellesskap. Den skal gi mennesker beskyttelse når det stormer og invitere inn til fellesskap som bærer når vi kjenner oss alene.

Dialogarbeidet er en viktig del av kirkens oppdrag. Derfor er det også viktig å invitere mennesker som tenker og mener ulikt, inn til å skape dialog, for å bygge bro mellom mennesker. Ved å legge til rette for og skape nye fellesskap forhindres polarisering, konflikt og splittelse mellom mennesker.

Baluba i Snarøya kirke.

VARIERT BRUK AV KIRKEROMMET OG KIRKENS AREALER

Med sin unike stemning, klang og akustikk vil et kirkerom kunne fungere som konsertscene for et mangfold av kunstneriske og musikalske inntrykk. Kirken vil være en attraktiv arena for konserter og forestillinger. I tråd med den etablerte praksisen i Den norske kirke, ønsker kirken videre å åpne opp kirkerommet for andre kristne kirkesamfunn.

ROM FOR BARN OG UNGDOM

Kirken driver i dag med mange utadrettede aktiviteter for barn og ungdom. Blant disse er ungdomsklubb, konfirmantundervisning, babysang, Middag for alle, Baluba, barnegospel og Sporty (aktiviteter for 5.-7. trinn).

Med et kirkerom sentralt på Fornebu, vil aktivitetene være tilgjengelig for flere. Som en del av kirkens drift vil det være behov for en aktivitetsdel med gode og fleksibelt

tilrettelagte rom, hvor man kan gjøre flere parallelle aktiviteter som blant annet disko, trosopplæring, dans og sang, bandøving, dataspill, bordtennis og dart. Barn og unge gir uttrykk for at voksen tilstedeværelse skaper trygghet. En trygg voksen kan være ungdomspresten, eller bestemor med nystekte vafler. Kirkens ansatte og frivillige vil bidra til en slik trygghet, med sitt nærvær som voksne i Flerbrukshuset.

Drift er ofte en utfordring, og kirken kan være med på å ta ansvar for at Flerbrukshuset fylles med lavterskeltilbud for barn og unge. Kirken kan for eksempel ta ansvar for en ungdomsklubb

TILSTEDEVÆRELSE

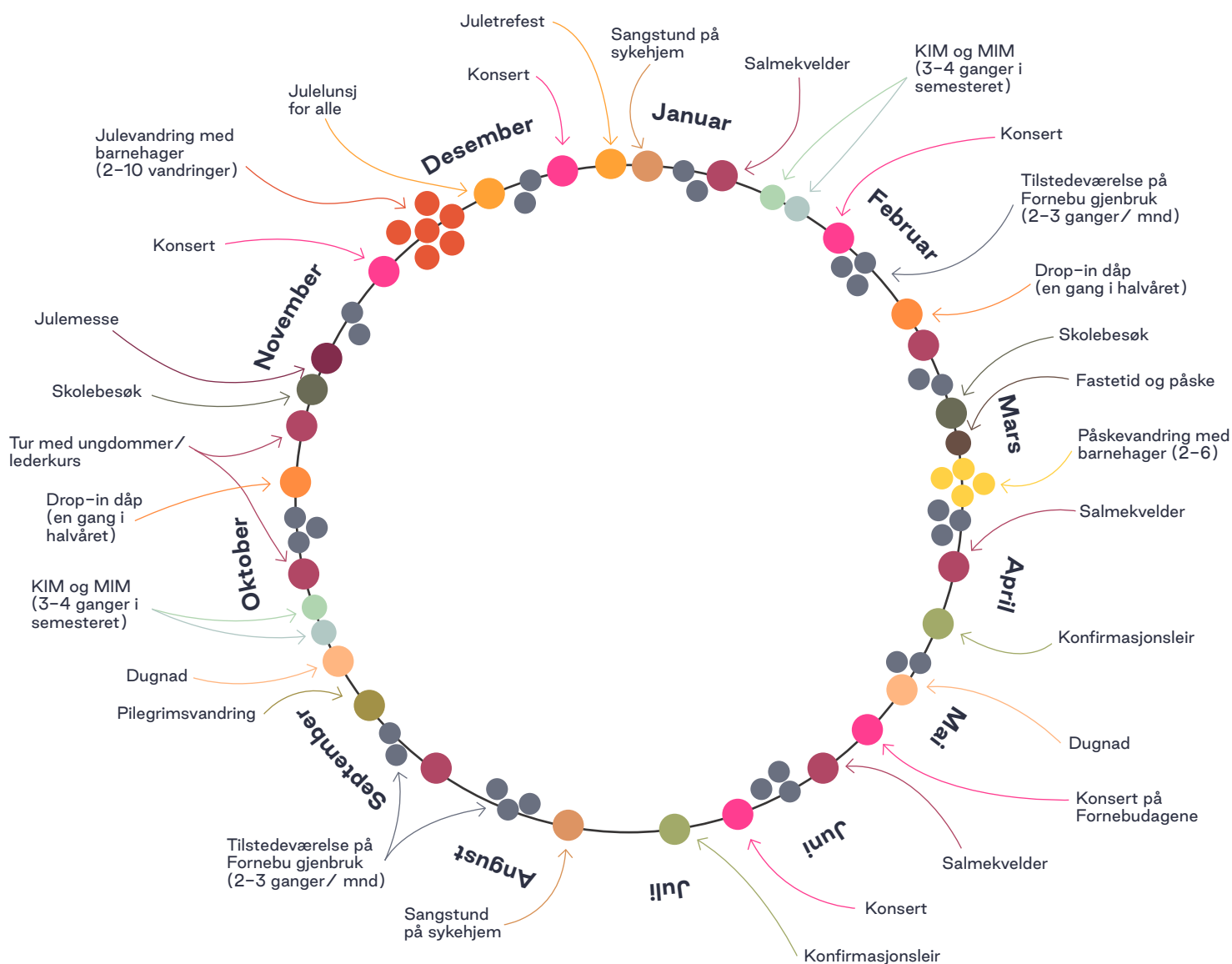
Ansatte i Fornebulandet menighet har hatt kontorer på Kilentunet på Lysaker i mange år, men dette bygget er solgt. Per dags dato leier menigheten kontorplass, men skal ut av disse lokalene i løpet av årene som kommer. Med nytt kirkerom på Fornebu vil det være gunstig å ha kontorer som del av Flerbrukshuset.

EN TRYGG AKTØR I NABOLAGET

HELE UKEN, HELE ÅRET, HELE LIVET

Fornebulandet menighet ønsker seg et kirkerom som er fullt av liv hele uken, og som er et møtested til glede for Gud og mennesker. Fornebulandet menighet hadde over 18 000 menneskemøter i 2023.

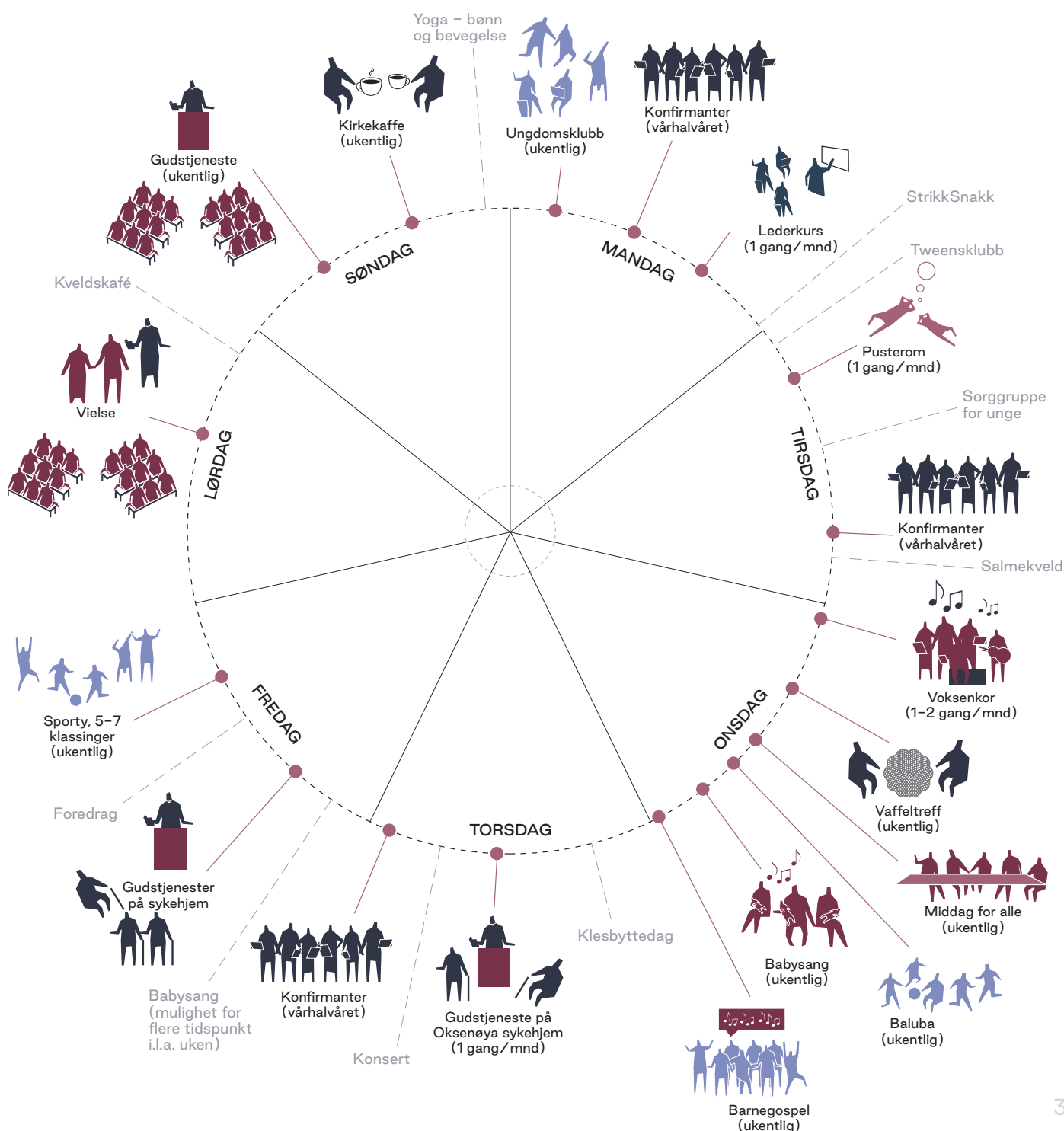
Årshjulet viser aktiviteter Fornebulandet menighet har i løpet av et typisk år.

UKESHJUL

Figuren viser ukentlige aktiviteter som Fornebulandet menighet driver i Snarøya kirke i dag. Det er stor grunn til å tro at denne «aktivitets-solen» kan få langt flere «stråler» i forbindelse med en ny plassering sentralt på Fornebu.

Basert på aktiviteter som allerede foregår i andre kirker i Bærum, har vi gjort noen antakelser om hva som kan komme til å finne sted i kirkerommet på Fornebu. Disse antakelsene og framtidig aktivitet er markert med stiplelinjer og svak skrift.

ROMPROGRAM

ROM OG BRUK

Rommene som kirken har bruk for kan grovt sett deles i tre kategorier:

■ *Kirkens. Kirken inviterer andre inn.*

■ *Sambruk, utenom de tidspunktene der kirken har faste aktiviteter*

■ *Felles for Fornebufolk, bookes gjennom felles kalender.*

Skjemaet under viser hvilke rom kirken trenger, og gir en stikkordsmessig beskrivelse av de forskjellige rommene.

Kirkerom og tilhørende rom

■ Kirkerom	300 pers	kirkeskip (tilhørersone, plass til 300) og korparti (formidling)
■ Dåpssakristi	15 pers	enkel tilgang til koret, tilkomst fra utsiden
■ Prestesakristi	5 pers	enkel tilgang til koret, tilkomst fra utsiden
■ Lager	15 m ²	stollager, teknisk utstyr, instrumenter, sceneelementer
■ Kontorplasser for ansatte	15 pers	inkl. 5 cellekontor, benyttes av ansatte og frivillige
■ Møterom for ansatte (lite)	10 pers	opp til ti pers
■ Møterom for ansatte (stort)	20 pers	plass til opptil tjue stk

Mellomrom

■ Utvidelse av kirkerom	200 pers	utvidelse av kirkerom (+200), middag for alle
■ Kjøkken	10 pers	enkel middag til 300, koblet til utvidelsesrom, obs: varelevering
■ Kjølerom	5 m ²	kjøling av matvarer
■ Trapp og heis	30 m ³	som del av mellomrom
■ Lager	15 m ²	stollager og utstyr
■ Bøttekott	3 m ²	rengjøringsutstyr
■ Garderobe/flyttbare stativ	300 pers	fast garderobe, utvides med flyttbare stativ
■ WC/HCWC/stellerom	10 pers	i nærheten av trapp/heis/garderobe

Aktivitetsrom

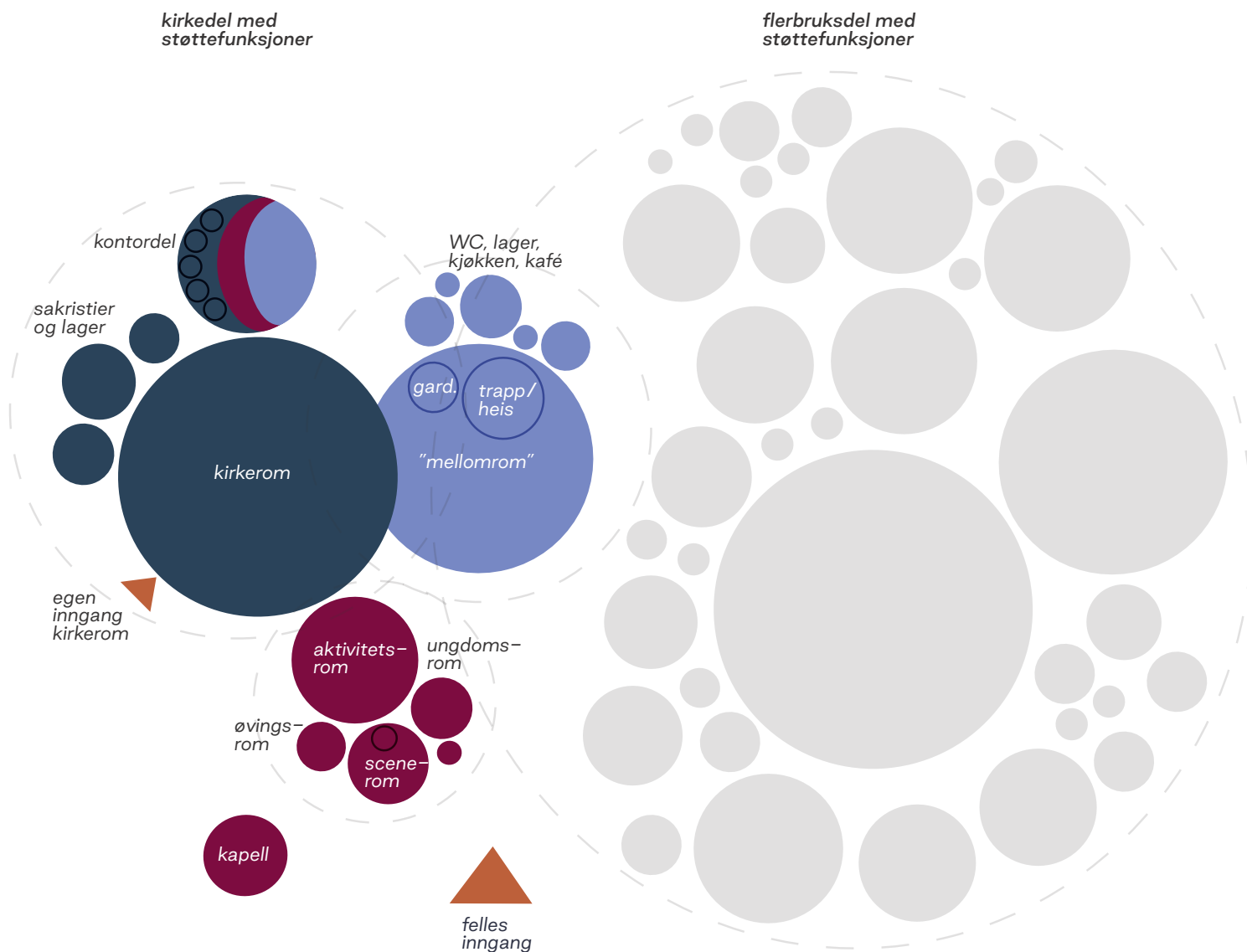
■ Aktivitetsrom	50 pers	ballek, filmvisning, korsang m/piano, disko
■ Lager	10 m ²	tilknyttet Aktivitetsrom
■ Scenerom	30 pers	øvingslokale sang og dans, søndagsskole, temakvelder, etc
■ Ungdomsrom	20 pers	møtested for ungdom. Mørkt (disko), egen inngang
■ Kjøkken	3 pers	koblet mot ungdomsrom, grupperom og aktivitetsrom
■ Øvingsrom	7 pers	mindre grupperom, godt lydisolert. Lagring i rommet.
■ Kapell	20 pers	Alltid åpent. Samarbeid m/andre tros-/livssynsaktører
■ Teknisk rom	XX m ²	ca. 5-10% av totalt areal

Uterom

■ Torg	offentlig rom. Felles inngang fra torget.
■ HC-parkering	et par HC-plasser nær inngang. Kistebil ankommer på torg.

NÆRHETSDIAGRAM

Figuren under er et forsøk på å vise hvilke deler av programmet som henger sammen, og hvilke som bør være adskilt fra hverandre. Noen rom inngår som deler av et annet rom, og er vist som egne sirkler inni rom-sirkelen. Ettersom vi ikke kjenner arealer, innhold eller plassering av rommene som skal inngå i flerbrukshuset, er det vist med svak, lys grå skravur.

OM GAMLE OG NYE KIRKER

Gamle kirker og kirkerom er identitetsbygg og lokalhistorie. Her kjenner vi tilhørighet; gjennom slekters gang, til det hellige og til et fellesskap som er langt større enn våre nærmeste. I kirkerommet ser vi spor etter mennesker: Gamle trebenker har fått avrundede kanter gjennom årenes løp. Et lys er tent av noen som akkurat var innom. Kirkerommet bidrar til meningsdannelse og tilhørighet for mange mennesker.

Mennesker trenger et annerledes rom. Rom som er bygget for å gi hvile og nærvær. Rom som er bygget for å gi oss et glimt av noe som er større enn oss selv. Et glimt av det hellige.

Et nytt kirkerom er ikke et identitetsbygg i like stor grad som en middelalderkirke, men når vi bygger en ny by, må vi også bygge med tanke på fremtiden. Vi må bygge menneskevennlig, for bygging av hus er også bygging av samfunn.

Om 15 år vil de barna som ble døpt i det nye kirkerommet, igjen kle seg i en hvit kappe til konfirmasjonens forbønn. I mellomtiden er kanskje en oldemor eller bestefar gravlagt fra det samme rommet. Og plutselig er nye tradisjoner skapt, og Fornebu er blitt en by der mange også kjenner at det finnes en høyere himmel over deres hverdag.

**– Ingeborg Blindheim Sommer,
prost i Bærum**

Foto og rettigheter

- forsidebilde: Ås arbeidskirke, foto: Dnk / kirkerådet
- s. 5 Fra menighetshus i drammen, foto: Malin Longva
- s. 15 babysang, foto: Bo Mathisen
- s. 17 vielse i Sinsen kirke, foto: Bo Mathisen
- s. 19 kirkelig begravelse, foto: Jonathan Vivaas Kise
- s. 21 blomsterhav utenfor Oslo domkirke, foto: Mats Lindh, CC, flickr
- s. 23 småbarnsmødre og ungdomsprest, foto: Rodeo arkitekter
- s. 25 kirkerom i nye Charlottenlund kirke, illustrasjon: Ateljé Ö arkitekter
- s. 27 Oslo internasjonale kirkemusikkfestival, foto: Laila Meyrick
- s. 28 Plantegning og snitt, Snarøya kirke, arkitekt Harald Hille / Odd Østbye
- s. 29 plantegning teglen, illustrasjon Hille Mellbye arkitekter
- s. 29 Teglen interiør og fasade, foto: Jiri Havran
- s. 30 plantegning Kimen, illustrasjon: RRA, Lusparken, JST arkitekter
- s. 30 Kimen interiør, foto: Arne Wang
- s. 30 Kimen fasade, foto: Lusparken arkitekter
- s. 32 flyfoto: finn kart (mars 2024) og gule sider kart (mars 2024)
- s. 32 Smia interiør og fasade, foto: HBA arkitekter
- s. 33 Lindstrøm i Jakob kirke, foto: Cecilie Andrea Torp
- s. 33 Sofienberg kirke i 2023, foto: Soulsession-Stian
- s. 35 Karnevalsgudstjeneste, Lillestrøm kirke, foto: kirkerådet
- s. 36–37 myke matter og Baluba i Snarøya kirke, foto: Rodeo arkitekter

KONTAKT OSS

Ta gjerne kontakt med oss for en samtale
om prosjektet:

John A. Gjertsen, kirkeverge
jg233@kirken.no

Ingeborg Blindheim Sommer, prost
is297@kirken.no

Thomas Wagle, sokneprest
tw795@kirken.no

